

I. Efektywność społeczna i zatrudnieniowa

1. Efektywność społeczna jest mierzona wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które skorzystały z usług aktywnej integracji o charakterze społecznym lub edukacyjnym lub zdrowotnym. Efektywność zatrudnieniowa natomiast wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które skorzystały z usług aktywnej integracji o charakterze zawodowym.

2. Efektywność społeczna i efektywność zatrudnieniowa są mierzone rozłącznie w odniesieniu do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz w odniesieniu do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną i osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

3. Kryterium efektywności społecznej odnosi się do uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie:

a) dokonali postępu w procesie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej i zmniejszenia dystansu do zatrudnienia, przy czym postęp powinien być rozumiany m.in. jako:

- i) rozpoczęcie nauki;
- ii) wzmocnienie motywacji do pracy po projekcie;
- iii) zwiększenie pewności siebie i własnych umiejętności;
- iv) poprawa umiejętności rozwiązywania pojawiających się problemów;
- v) podjęcie wolontariatu;
- vi) poprawa stanu zdrowia;
- vii) ograniczenie nałogów;
- viii) doświadczenie widocznej poprawy w funkcjonowaniu (w przypadku osób z niepełnosprawnościami);

b) lub podjęli dalszą aktywizację w formie, która:

- i) obrazuje postęp w procesie aktywizacji społecznej i zmniejsza dystans do zatrudnienia;
- ii) nie jest tożsama z formą aktywizacji, którą uczestnik projektu otrzymywał przed projektem;
- iii) nie jest tożsama z formą aktywizacji, którą uczestnik projektu otrzymywał w ramach projektu, chyba że nie jest ona finansowana ze środków EFS i że stanowi postęp w stosunku do sytuacji uczestnika projektu w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie.

4. Potwierdzenie osiągnięcia wskaźnika efektywności społecznej następuje na podstawie dokumentów potwierdzających postęp w procesie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej i zmniejszenie dystansu do zatrudnienia lub udział w dalszej aktywizacji wskazanej w pkt. 3 lit. b.

5. Dokumentami potwierdzającymi uzyskanie efektywności wskazanej w pkt. 3 mogą być m.in.:

- a) opinia psychologa lub pracownika socjalnego,
- b) zaświadczenie o rejestracji w powiatowym urzędzie pracy (PUP),
- c) zaświadczenie o udziale w Klubie Integracji Społecznej (KIS),
- d) kopia indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego realizowanego w Centrum Integracji Społecznej (CIS),
- e) inne potwierdzające postęp w procesie aktywizacji społeczno-zawodowej, zgodnie z pkt 3.

6. Wyłączenie z obowiązku stosowania kryterium efektywności zatrudnieniowej stosuje się do osób (mierzy się tylko efektywność społeczną):

- a) wspieranych w ramach placówek wsparcia dziennego, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- b) będących w pieczy zastępczej i opuszczających tę pieczę, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

- c) nieletnich, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich,
 - d) przebywających w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
 - e) osób do 18 roku życia lub do zakończenia realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.
7. Efektywność społeczna i efektywność zatrudnieniowa są mierzone:
- a) wśród uczestników projektu względem ich sytuacji w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, rozumianego zgodnie z definicją wskazaną w Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;
 - b) wśród uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie; za zakończenie udziału w projekcie należy uznać zakończenie uczestnictwa w formie lub formach wsparcia realizowanych w ramach projektu zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie. Zakończenie udziału w projekcie z powodu podjęcia zatrudnienia wcześniej niż uprzednio było to planowane można uznać za zakończenie udziału w projekcie na potrzeby weryfikacji kryterium efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej;
 - c) w stosunku do łącznej liczby uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie (zgodnie z punktem b) skorzystali w projekcie z usług aktywizacji, z uwzględnieniem zasady określonej w pkt 1 oraz wyłączeń dotyczących efektywności zatrudnieniowej zawartych w pkt 6).
8. Beneficjent zobowiązany jest do zobligowania uczestników projektu, na etapie rekrutacji do projektu, do dostarczenia dokumentów potwierdzających osiągnięcie wskaźnika efektywności społecznej i zatrudnieniowej.
9. Informacja o wykonaniu wskaźnika efektywności społecznej i efektywności zatrudnieniowej w ramach danego projektu przekazywana jest przez Beneficjenta wraz z każdym wnioskiem o płatność (narastająco na koniec okresu sprawozdawczego).
10. Kryterium efektywności społecznej i zatrudnieniowej jest weryfikowane **w terminie do 3 miesięcy** od zakończenia udziału w projekcie, rozumianego zgodnie z pkt 7 lit. b.

II. Pomiar efektywności zatrudnieniowej

1. Efektywność zatrudnieniowa oznacza odsetek uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie zgodnie z pkt 7 lit. b podjęli zatrudnienie¹ z zastrzeżeniem, że pomiar efektywności zatrudnieniowej nie dotyczy osób biernych zawodowo lub bezrobotnych, które w ramach projektu realizowanego w PI 9i (Działanie 7.1, 7.2, 7.3 i 7.4) lub po jego zakończeniu podjęły dalszą aktywizację w ramach PI 9v (Poddziałanie 7.6.1) lub w ramach CT8 (działania w ramach Osi Priorytetowej 6 Regionalny rynek pracy).

2. Efektywność zatrudnieniowa mierzona jest:

a) wyłącznie wśród tych uczestników projektu, którzy w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie byli osobami bezrobotnymi lub osobami biernymi zawodowo, z wyłączeniem osób, które w ramach projektu lub po zakończeniu jego realizacji podjęły naukę w formach szkolnych lub otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej z EFS;

b) efektywność zatrudnieniowa jest mierzona wśród uczestników projektu, którzy:

- i. zakończyli udział w projekcie; zakończenie udziału w projekcie to zakończenie uczestnictwa w formie lub formach wsparcia przewidzianych dla danego uczestnika w ramach projektu EFS;
- ii. przerwali udział w projekcie wcześniej, niż uprzednio było to planowane z powodu podjęcia pracy spełniającej warunki opisane w lit. h – j;

¹ Pomiar efektywności zatrudnieniowej odbywa się zgodnie z metodologią określoną dla efektywności zatrudnieniowej wskazaną w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.

iii. podjęli pracę, jednak jednocześnie kontynuowali udział w projekcie².

c) zatrudnienie to podjęcie pracy w oparciu o:

i. stosunek pracy (regulowany w szczególności ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy - Dz. U. z 2016 r. poz. 1666);

ii. stosunek cywilnoprawny (regulowany ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny - Dz. U. z 2016 r. poz. 380, z późn. zm.);

iii. podjęcie działalności gospodarczej (regulowane w szczególności ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej - Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.);

d) kryterium efektywności zatrudnieniowej odnosi się do odsetka osób, które podjęły pracę w okresie do trzech miesięcy od zakończenia udziału w projekcie, w rozumieniu lit. b ppkt i oraz odsetka osób, które podjęły pracę w sytuacjach opisanych w lit. b ppkt ii oraz ppkt iii;

e) podczas pomiaru spełnienia kryterium efektywności zatrudnieniowej, uczestników projektu należy wykazywać w momencie podjęcia pracy, ale nie później niż po upływie trzech miesięcy od zakończenia udziału w projekcie. W przypadku niepodjęcia pracy przez uczestnika projektu, jest on uwzględniany (w mianowniku wskaźnika efektywności zatrudnieniowej) nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy, następujących po dniu zakończenia udziału w projekcie. W przypadku uczestników projektu, którzy podjęli działalność gospodarczą, okres prowadzenia działalności gospodarczej nie podlega monitorowaniu, jednak działalność powinna zostać podjęta w okresie trzech miesięcy od zakończenia udziału w projekcie. Uczestnik projektu jest wykazywany we właściwym wskaźniku dotyczącym efektywności zatrudnieniowej w momencie podjęcia działalności gospodarczej;

f) spełnienie kryterium efektywności zatrudnieniowej jest monitorowane od początku realizacji projektu (narastająco);

g) przez trzy miesiące należy rozumieć okres co najmniej 90 dni kalendarzowych, za wyjątkiem sytuacji gdy pomiar jest dokonywany w okresie luty-kwiecień w roku nieprzestępnym. Wówczas za 3 miesiące kalendarzowe należy rozumieć okres co najmniej 89 dni kalendarzowych;

h) kryterium efektywności zatrudnieniowej w przypadku stosunku pracy należy uznać za spełnione jeżeli uczestnik projektu zostanie zatrudniony na nieprzerwany okres (tj. okres zatrudnienia musi być ciągły, bez przerw – wyjątek stanowią dni świąteczne, które nie są traktowane jako przerwy w zatrudnieniu) co najmniej trzech miesięcy, przynajmniej na ½ etatu. Istotna jest data rozpoczęcia pracy wskazana w dokumencie stanowiącym podstawę nawiązania stosunku pracy. Tym samym, co do zasady powinna to być jedna umowa (lub inny dokument będący podstawą nawiązania stosunku pracy) zawarta w związku z nawiązaniem stosunku pracy na minimum trzy miesiące i przynajmniej na ½ etatu. Niemniej, dopuszcza się również sytuacje, w których uczestnik udokumentuje fakt podjęcia pracy na podstawie kilku umów (lub innych dokumentów stanowiących podstawę do nawiązania stosunku pracy), pod warunkiem potwierdzenia zatrudnienia na łączny okres trzech miesięcy (do tego okresu nie należy wliczać ewentualnych przerw w zatrudnieniu) i zachowania minimalnego wymiaru etatu w wysokości ½ dla każdej umowy;

i) w przypadku, gdy uczestnik projektu rozpoczął realizację zadań na podstawie umowy cywilnoprawnej, warunkiem uwzględnienia takiej osoby w liczbie uczestników projektu, którzy podjęli pracę po zakończeniu wsparcia jest spełnienie dwóch przesłanek³:

² Sytuacja, gdy osoba podejmie pracę, jednak kontynuuje udział w projekcie, dotyczyć może np. zatrudnienia wspomagającego, czy wsparcia w postaci zapewnienia miejsca opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3.

i. umowa cywilnoprawna jest zawarta na minimum trzy miesiące, a w przypadku kilku umów cywilnoprawnych łączny okres ich trwania wynosi nieprzerwanie⁴ minimum trzy miesiące oraz

ii. wartość umowy lub łączna wartość umów jest równa lub wyższa od trzykrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę⁵, natomiast stawka za godzinę pracy nie może być niższa od minimalnej stawki godzinowej ustalonej na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. W przypadku umów cywilnoprawnych zawartych do końca 2016 r., wysokość stawki godzinowej nie może być niższa niż iloraz minimalnego wynagrodzenia za pracę (ustalonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę) oraz liczby godzin roboczych przypadających w danym miesiącu.

W przypadku umowy/umów o dzieło, w której/których nie określono czasu trwania, wartość umowy/umów musi być równa lub wyższa od trzykrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę;

j) warunkiem uwzględnienia w liczbie osób pracujących uczestnika projektu, który po zakończeniu udziału w projekcie podjął działalność gospodarczą, jest dostarczenie dokumentu potwierdzającego fakt założenia działalności gospodarczej w okresie trzech miesięcy od zakończenia udziału w projekcie (np. dowód opłacenia należnych składek na ubezpieczenia społeczne lub zaświadczenie wydane przez upoważniony organ – np. ZUS, Urząd Skarbowy, urząd miasta lub gminy, wpis KRS). Dokumentem potwierdzającym fakt założenia działalności gospodarczej może być również wyciąg z wpisu do CEIDG wydrukowany przez beneficjenta lub uczestnika projektu i dostarczony do beneficjenta;

k) z kryterium efektywności zatrudnieniowej są wyłączone osoby, które podjęły działalność gospodarczą, w wyniku otrzymania w ramach projektu współfinansowanego z EFS (zarówno w danym projekcie realizowanym przez beneficjenta, jak i w innych projektach EFS) zwrotnych lub bezzwrotnych środków na ten cel. Beneficjent zapewnia, że uczestnicy projektów przedstawią informację o podjęciu działalności gospodarczej w wyniku otrzymania zwrotnych lub bezzwrotnych środków w innych projektach współfinansowanych z EFS;

l) zatrudnienie subsydiowane jest uwzględniane w kryterium efektywności zatrudnieniowej wyłącznie w przypadku realizacji tej formy wsparcia poza projektami współfinansowanymi ze środków EFS. W liczbie pracujących nie uwzględnia się zatem osoby, która została zatrudniona (zatrudnienie subsydiowane) w ramach projektu współfinansowanego z EFS. Niemniej w kryterium efektywności zatrudnieniowej uwzględniane są osoby, które po zakończeniu okresu refundacji kosztów zatrudnienia współfinansowanych ze środków EFS zostały zatrudnione na okres co najmniej trzech miesięcy i przynajmniej na ½ etatu lub podjęły pracę w formie i na warunkach określonych w lit. i oraz j;

ł) w celu potwierdzenia podjęcia pracy wystarczające jest dostarczenie przez uczestnika projektu dokumentów potwierdzających podjęcie pracy na co najmniej trzy miesiące lub podjęcie działalności

³ Jeśli postanowienia umowy cywilnoprawnej nie zawierają wszystkich elementów niezbędnych do weryfikacji spełnienia kryterium efektywności zatrudnieniowej, możliwe jest uzupełnienie tych informacji poprzez zaświadczenie wydawane przez pracodawcę.

⁴ Okres umowy musi być ciągły, bez przerw – wyjątek stanowią dni świąteczne, które nie są traktowane jako przerwy.

⁵ Miesięczne wynagrodzenie w ramach umowy cywilnoprawnej musi odpowiadać co najmniej minimalnemu wynagrodzeniu za pracę ustalanemu na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z zastrzeżeniem, że stawka za godzinę pracy nie może być niższa od minimalnej stawki godzinowej ustalonej na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Zatem, w przypadku, gdy umowa cywilnoprawna zostanie zawarta na okres powyżej trzech miesięcy, kwota wynagrodzenia musi być proporcjonalna do okresu zawartej umowy (np. wartość umowy zawartej na cztery miesiące musi być równa lub wyższa od czterokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę).

gospodarczej (np. kopia umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, zaświadczenie z zakładu pracy o zatrudnieniu, zaświadczenie potwierdzające podjęcie działalności gospodarczej, dowód opłacenia należnych składek na ubezpieczenia społeczne). Beneficjent zapewnia, że na etapie rekrutacji do projektu zobowiąże uczestników projektu do dostarczenia dokumentów potwierdzających podjęcie pracy do trzech miesięcy od wystąpienia sytuacji opisanych w lit. b - o ile uczestnik ten podejmie pracę;

m) Beneficjent, na etapie rekrutacji do projektu, zobowiązuje uczestników projektu do dostarczenia niezbędnych dokumentów potwierdzających zatrudnienie po zakończeniu udziału w projekcie (o ile uczestnik ten podejmie zatrudnienie).

III. Wskaźniki efektywności społecznej i zatrudnieniowej:

1. Efektywność społeczną mierzymy w ramach projektów realizowanych w RPO-L2020 poprzez następujące wskaźniki:

- ✓ *Odsetek osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które dokonały postępu w aktywizacji społecznej;*
- ✓ *Odsetek osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi, które dokonały postępu w aktywizacji społecznej.*

2. Efektywność zatrudnieniową mierzymy w ramach projektów realizowanych w RPO-L2020 za pomocą następujących wskaźników:

- ✓ *Odsetek osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które podjęły zatrudnienie;*
- ✓ *Odsetek osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi, które podjęły zatrudnienie.*

IV. Przykłady pomiaru efektywności społecznej i zatrudnieniowej

PRZYKŁAD 1.

W projekcie uczestniczy 450 osób – 400 z nich otrzymuje zarówno usługi aktywizacji społecznej, jak i zawodowej, a 50 tylko społecznej. Wszystkie kończą udział zgodnie ze ścieżką. 50 osób, które otrzymały usługi społeczne i zawodowe znajduje pracę, a 350 osiąga efekt społeczny. Spośród 50 osób, które otrzymały tylko usługi aktywizacji społecznej, 40 osiąga efekt społeczny, a 2 otrzymują pracę (Uwaga!).

Efektywność społeczna

Efektywność społeczną mierzymy wśród osób, które otrzymały usługi aktywizacji społecznej, edukacyjnej lub zdrowotnej – 450 osób (mianownik).

$$\frac{350 + 40}{400 + 50} = \frac{390}{450} = 87\%$$

Efektywność zatrudnieniowa

Efektywność zatrudnieniową mierzymy jedynie wśród osób, które otrzymały usługi aktywizacji zawodowej – 400 osób (mianownik).

$$\frac{50}{400} = 13\%$$

Uwaga! Osób, które uzyskały pracę, a w projekcie otrzymały jedynie usługi aktywizacji społecznej nie wliczamy do wykonania efektywności zatrudnieniowej (tzn. nie wliczamy ich do licznika wskaźnika), ponieważ nie bierzemy ich również pod uwagę przy mianowniku wskaźnika efektywności zatrudnieniowej.

PRZYKŁAD 2.

W projekcie uczestniczy 200 osób – wszystkie otrzymują zarówno usługi aktywizacji społecznej, jak i zawodowej. 150 osób kończy udział zgodnie ze ścieżką (75 z nich otrzymało pracę po zakończeniu projektu), 10 przerywa z powodu podjęcia zatrudnienia, a 40 osób przerywa udział z powodów osobistych. Dodatkowo 140 uczestników, którzy ukończyli udział zgodnie ze ścieżką lub przerwało z powodu podjęcia pracy, uzyskało efekt społeczny.

Efektywność liczona jest w stosunku do 160 osób, które zakończyły udział zgodnie ze ścieżką lub przerwały udział, by podjąć pracę.

Efektywność zatrudnieniowa:

$$\frac{75 + 10}{150 + 10} = \frac{85}{160} = 53\%$$

Efektywność społeczna:

$$\frac{140}{150 + 10} = \frac{140}{160} = 88\%$$

PRZYKŁAD 3.

W projekcie uczestniczy 500 osób, spośród których 100 to osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności, osoby z niepełnosprawnością intelektualną oraz osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi – wszystkie otrzymują zarówno usługi aktywizacji społecznej, jak i zawodowej i wszystkie kończą udział zgodnie ze ścieżką. 370 osób uzyskuje efekt społeczny, z czego 60 to osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności, osoby z niepełnosprawnością intelektualną oraz osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi, 200 uzyskuje pracę, z czego 20 to osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności, osoby z niepełnosprawnością intelektualną oraz osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Efektywność zatrudnieniowa w przypadku osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osoby z niepełnosprawnością intelektualną oraz osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi:

$$\frac{20}{100} = 20\%$$

Efektywność społeczna w przypadku osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi:

$$\frac{60}{100} = 60\%$$

Efektywność zatrudnieniowa w przypadku osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:

$$\frac{200 - 20}{500 - 100} = \frac{180}{400} = 45\%$$

Efektywność społeczna w przypadku osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:

$$\frac{370 - 60}{500 - 100} = \frac{310}{400} = 78\%$$

PRZYKŁAD 4.

W projekcie uczestniczy 680 osób (w tym 50 to ubodzy pracujący, a 100 to osoby poniżej 18 r. życia), spośród których 240 to osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności, osoby z niepełnosprawnością intelektualną oraz osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi (w tym 20 to ubodzy pracujący, a 50 to osoby nieletnie). Szczegóły zawiera poniższa tabela.

	Zagrożeni ubóstwem/wyklucz. społ.			Os. o znacznym st. niepełnosprawności itd.		
	<i>Bezrobotni/ bierni</i>	<i>Ubodzy pracujący</i>	<i>Osoby nieletnie</i>	<i>Bezrobotni/ bierni</i>	<i>Ubodzy pracujący</i>	<i>Osoby nieletnie</i>
<i>Ogółem</i>	360	30	50	170	20	50
<i>Efekt społeczny</i>	310	25	40	110	10	35

Efektywność społeczna w przypadku osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osoby z niepełnosprawnością intelektualną oraz osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi:

$$\frac{110 + 10 + 35}{170 + 20 + 50} = \frac{155}{240} = 65\%$$

Efektywność społeczna w przypadku pozostałych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:

$$\frac{310 + 25 + 40}{360 + 30 + 50} = \frac{375}{440}$$